

BIDEN'İN BİRLİĞİN DURUMU KONUŞMASI VE 21. YÜZYILDA ABD'NİN KONUMU

ABD Başkanı Joe Biden 7 Şubat 2023 tarihinde Kongre'nin her iki kanadına hitap ederek "Birliğin Durumu" konuşmasını yaptı. Her Başkanın yılın başında geleneksel olarak gerçekleştirdiği bu konuşma bir önceki yılın gelişmelerinin özetlendiği, verilen sözlerin tutulup tutulmadığının değerlendirildiği, yeni icraatların ne olacağının açıklandığı ve her şeyden önemlisi Başkanın Amerikan halkına doğrudan hitap etmesini sağlayan önemli bir fırsattır.

Bu yılki konuşmayı 27,3 milyon kişi ekranı başında izledi. 1993 yılından bu yana en yüksek izleme oranı 66,9 milyon (1993) en düşük izleme oranı ise 26,9 milyon (2021) olduğu düşünüldüğünde, Biden'ın konuşmalarının çok daha az bir kitle tarafından izlendiğini söylemek mümkündür. Yorumcular genel olarak Biden Yönetimi'nin iletişim stratejisinin zayıf olduğunu, benzer bir sorunun Obama Yönetimi döneminde de yaşandığını ifade etmektedir.

Nitekim Washington Post-ABC televizyon kanalının yayınladığı anket, Amerikan halkının %62'sinin Başkan Biden'ın "yeteri kadar başarılı olamadığını" düşündüğünü göstermektedir. Cumhuriyetçilerin çoğu Biden'ın zayıf ve yetersiz bir Başkan olduğunu düşünürken, Demokrat Parti üyelerinin bir kısmı hâlihazırda ABD tarihinin en yaşlı Başkanı olan ve 2024'te 82 yaşına basacak olan Biden'ın yeniden aday olmasına sıcak bakmıyor.

Bu nedenle, her ne kadar 8 Kasım 2022 ara seçimlerinden beklenenin üzerinde bir başarı elde etmiş olsa da, bu yılki ulusa sesleniş konuşması 2024 Başkanlık seçimleri öncesinde Biden'ın yeniden adaylığı için aynı zamanda önemli bir sınama maiyetindeydi.

¹<https://www.tepav.org.tr/tr/ekibimiz/s/1449/Gulru+Gezer>

Bu çalışmada ifade edilen bulgular, yorumlar, sonuçlar, öneriler ve görüşler tamamen yazarına aittir. TEPAV'ın resmi görüşü değildir. © TEPAV, aksi belirtilmedikçe her hakkı saklıdır.

Beklenenin üzerinde performans

Biden'in yaklaşık bir saat 20 dakika süren konuşması sırasında Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'nda Cumhuriyetçilerin oturduğu sıralardan defalarca itiraz sesleri yükseldi. Biden'in konuşmasının ikinci bölümünde sosyal güvenlik ve "medicare" sağlık sistemi hakkında Cumhuriyetçilere yüklenmesi Kongre üyeleri ile Biden arasında söz düellosuna yol açtı.

Bu durum Demokrat Parti'ye yakın bazı gözlemcilerin Biden'in hiç olmadığı kadar enerji dolu olduğu ve kendini yalancılıkla suçlayan Cumhuriyetçilerin karşısında beklenenden çok daha iyi bir performans sergilediği yorumlarına neden oldu.

New Jersey eski Valisi Cumhuriyetçi Chris Christie bazı Cumhuriyetçi parti üyelerinin Biden'a hakaret etmelerini "büyük bir hata" olarak nitelendirerek, sözkonusu davranışların uygun olmadığı yönünde eleştiride bulundu. Biden'in spontane bir şekilde hakaretlere yanıt vermesini ise Christie, "konuşmasının belki de en iyi bölümüydü" şeklinde değerlendirdi.

Biden'in Kongre'deki alışagelmışin dışındaki rahat tavırlarını 36 yıl boyunca aynı çatı altında çalışmış olmasına ve Kongre'nin dengelerini çok iyi biliyor olmasına da yormak mümkün.

Bölünmüş bir Kongre'yle iki yıl

Geçtiğimiz iki yılda hem Temsilciler Meclisi hem de Senato'da Demokrat çoğunluğa sahip olan, ancak Kasım 2022 ara seçimleri sonrasında Temsilciler Meclisi'ndeki çoğunluğun Cumhuriyetçilere geçmesiyle birlikte bölünmüş bir Kongre'yle iki yıl daha çalışacak olan Biden konuşmasında; Başkanlığının ilk yarısında her iki partinin desteğiyle birçoğu tarihi olarak nitelendirilebilecek 300 tasarının yasalaştığını anımsattı ve önümüzdeki iki yıl da Cumhuriyetçilerin desteğiyle önemli yasaların kabul edilebileceğini belirterek, ABD'nin dünyadaki rekabet gücünü yeniden kazanması için iki partinin işbirliği halinde hareket etmesi gerektiğine vurgu yaptı. Bu çerçevede Biden, önümüzdeki ay açıklayacakları ekonomi planı üzerinde Cumhuriyetçilerle birlikte çalışma önerisinde bulundu. Öte yandan Biden, yönetiminin savunduğu politikalara aykırı yasaların önüne gelmesi halinde bunları veto etmekten çekinmeyeceğini de açık bir şekilde ifade etti.

2024 Başkanlık seçimlerine giden süreçte Biden'in Kongre'yle temenni ettiği şekilde çalışması zor görünmektedir. Nitekim Temsilciler Meclisi'nin yeni Başkanı Demokrat Kevin McCarthy beş gün süren bir maratonun neticesinde ancak 15. oylamada ve ABD eski Başkanı Donald Trump yanlısı Cumhuriyetçilerle gerçekleştirdiği çetin müzakereler sayesinde seçilebildi. Böylesine uzun bir oylama en son iç savaş döneminde ABD Kongresi'nde yaşanmıştı. Dolayısıyla, Cumhuriyetçilerin önümüzdeki iki yıl içerisinde Biden Yönetimi'nin başarısız olması için uzlaşmaz bir tutum sergilemelerini beklemek yanlış olmayacaktır.

İcraatların Topluma Yeterince Anlatılamaması

Biden konuşmasının büyük bir kısmını ABD'de artık kemikleşmiş bir sorun haline gelen sağlık sistemine, ekonomiye ve altyapıya ayırdı. Biden Yönetimi geçtiğimiz iki yılda Amerikan toplumu için önemli olan birçok yasaya imza attı. Bunların başında; Covid-19 pandemisi sonrasında ekonomiyi canlandırmaya yönelik 1,9 trilyon ABD doları değerindeki "Amerikan Kurtarma Yasası", 1,2 trilyon ABD doları değerindeki "Altyapı Yatırımı ve İstihdam Yasası", 738 milyar ABD doları gelir elde edilmesi öngörülen "Enflasyonun Düşürülmesi Yasası" ve 280 milyar ABD doları değerindeki "CHIPS ve Bilim Yasası" gelmektedir.

Ancak atılan tüm bu adımlar doğru bir iletişim stratejisiyle halka aktarılmadığı için Biden'ın popülaritesi Reuters/Ipsos anketine göre 7 Şubat konuşması öncesinde %41 seviyelerinde kaldı. Yasaların halkın hayatına olumlu tesir etmesinin zaman alacak olması da Amerikan kamuoyunun Biden'a yönelik memnuniyetsizliğinde bir etken oldu.

Ekonomideki görece olumlu gidişat topluma olumlu yansımıyor

Covid-19 pandemisinin artçıları ve Ukrayna savaşı nedeniyle ABD'nin resesyona girmesi beklenirken işsizliğin %3,4'e gerileyerek son 50 yılın en düşük seviyesine inmesi, 12 milyon Amerikalının işgücüne katılması, 800 bin yeni küçük işletmenin açılması ve ABD Merkez Bankası FED'in sıkı enflasyon politikası sayesinde Amerikan ekonomisinin bu süreci görece hafif atlattığı öngörülmüyor. Bu da Biden'ın ekonomi politikalarının beklenenden daha başarılı olduğuna işaret ediyor.

Buna mukabil, yine halkın çoğu hayatlarının daha iyiye gittiğini düşünmüyor. Washington Post-ABC anketine göre her on Amerikalıdan dördünün Biden döneminde mali durumları kötüleşti. Yine aynı ankette, katılımcıların %60'ı Biden'ın kendi bölgelerinde yeni iş imkanlarının yaratılması konusunda başarılı olduğuna inanmıyor.

Biden'ın konuşmasında ABD'nin kalkınmasına ve Amerikan endüstrisine yönelik yatırıma öncelik verilmesi vurgusu Amerikan halkının bu endişelerini gidermek açısından bir hamle olarak görülebilir. Biden'ın, önümüzdeki dönemde, geleceğin teknolojileri ve altyapı alanlarında ABD'nin dünyada yeniden öncü rol oynayabilmesi için yerli üretimin artırılacağına ve yerli mal kullanımının teşvik edileceğine ilişkin ifadeleri de yine bu çerçevede değerlendirilebilir.

Dış Politikada Çin ve Ukrayna vurgusu

Dış politika alanında Biden Yönetimi'ne yönelik en büyük eleştiri aradan iki yıl geçmiş olmasına rağmen somut bir stratejinin benimsenememiş olması. Biden Yönetimi'nin Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi'ni Kasım 2022'de gecikmeli olarak yayımlayabilmesi de buna işaret ediyor.

Hâlbuki Biden, Başkan seçildiğinde Donald Trump döneminde zedelenecek ittifakların yeniden güçlendirileceği ve ABD'nin dünya sahnesine dönerek tekrardan "güvenilir lider" pozisyonuna sahip olacağı vaadinde bulunmuştu.

ABD'nin Afganistan'dan çekilmesinin Ortadoğu'da yarattığı travma ve Biden Yönetimi'nin bölgeye yönelik elle tutulur bir politika geliştirememiş olması, demokrasi ve insan hakları temelli bir dış politika izleme kararlılığıyla yola çıkarak ABD'nin de itibarını zedeleyecek şekilde belirli durumlarda geri adım atması, Çin'in yükselişi karşısında bölgesel ittifaklar oluşturarak bazı bölge ülkelerini Çin'e karşı savunmasız bırakacak şekilde çevreleme politikası yürütmesi ve "çatışma değil rekabet istiyorum" diyerek her iki ülkeyle gelişmiş ticari ilişkileri olan üçüncü ülkeleri zor durumda bırakması gibi faktörler farklı ülkeler nezdinde Biden Yönetimi'nin dış politika alanındaki niyetlerinin sorgulanmasına yol açmaktadır.

Biden konuşmasında sadece Çin ve Ukrayna'ya kısaca değindi. Bu durum eleştirilse de, Amerikan halkının büyük bir kısmının dış politikaya ilgi duymadığı ve Başkanlık seçim sürecinin resmi olmasa da fiili olarak başladığı düşünüldüğünde normal karşılanmalıdır. Öte yandan, Başkan Biden'ın, ABD ile Çin arasında gerilimin artmasına ve Dışişleri Bakanı Anthony Blinken'in Çin'e gerçekleştireceği ziyareti ertelemesine neden olan casus balon krizine hiç değinmeyerek "Çin'le birlikte çalışma kararlılığımız var, ancak egemenliğimize yönelik bir tehdit

olursa bu konuda gerekli adımları atarız, attık da” şeklinde konuya üstün körü değinmesi de eleştirilere neden oldu.

ABD Kongresi Çin'e karşı kararlı bir duruş sergilenmesi konusunda partiler-üstü bir tutum benimsemektedir. Biden'ın önümüzdeki iki yılda hem ekonomisinin iç içe geçtiği Çin'le sorumlu bir rekabet yürütmesi hem de Tayvan ve Uygurlar gibi hassas meseleler karşısında Çin'e yönelik mevcut tutumunu sürdürmesi gerekecektir. Bu doğrultuda, Blinken'in silik kişiliği ve dış politika üretmedeki yetersizliği nedeniyle kenara itilmiş olan Dışişleri Bakanlığı'nın daha aktif bir rol oynaması sürecin başarılı bir şekilde yürütülmesi açısından önemlidir.

Başkan Biden Ukrayna konusunda ise ABD'nin öncü ve lider rolü oynadığını ifade ederek, bu sayede NATO'nun yeniden birleştiğini, Rusya'ya karşı küresel bir koalisyon oluşturulduğunu ve Putin'e karşı bir duruş sergilendiğini öne sürdü. Biden buna ilaveten, Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'nda hazır bulunan Ukrayna'nın Vaşington Büyükelçisi Oksana Markarova'ya dönerek ABD'nin sonuna kadar Ukrayna'nın yanında olacağını güçlü bir şekilde vurguladı.

Ukrayna savaşı Kongre'yi bölmüş durumda. Washington Post-ABC anketine göre, Cumhuriyetçilerin %50'si ABD'nin Ukrayna için fazla yardımda bulunduğunu düşünüyor. Bu oran Nisan 2022'de %18 idi. Buna karşılık Demokratların %58'i ABD'nin kararında yardımda bulunduğunu düşünürken, %22'si yeterli yardımda bulunulmadığını savunuyor. ABD'nin Ukrayna'ya yardımı 2023 taahhütleriyle birlikte hâlihazırda 100 milyar ABD dolarına yaklaşmıştır.

ABD'nin Rusya'yı azamide yıpratmak pahasına savaşı sürdürmek istemesi Avrupalı müttefikleriyle fikir ayrılığı yaşamasına ve zaman zaman ilişkilerin gerilmesine neden oluyor. 2023'ün ilk yarısı savaşın gidişatı açısından belirleyici olacaktır. ABD'nin Ukrayna'ya desteğini sürdürürken tarafların müzakere masasına dönülmesi için CIA Direktörü William Burns tarafından yürütüldüğü tahmin edilen temaslarına yoğunluk vermesi beklenmelidir.

20. yüzyılın süper gücü olan ABD'nin, 21. Yüzyılda, değişen dinamiklerin gerisinde kalmamak için, içeride ekonominin, güvenliğin ve demokratik kurumların karşı karşıya kaldığı sınamaların aşılması, dünya sahnesinde ise kendisini yeniden siyasi ve askeri hegemon güç olarak konumlandırması amacıyla atması gereken önemli adımlar bulunmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, Biden'ın konuşması bir vizyon ortaya koyamamıştır. Biden'ın önümüzdeki iki yılda atacağı adımlar hem kendi siyasi kariyerinin ne şekilde noktalanacağı hem de ABD'nin bu yüzyılda nasıl bir rol oynayacağı konusunda belirleyici olacaktır.